

Práce speciálního pedagoga u dítěte s athetoidní formou DMO

Mgr. Klára Strmisková – speciální pedagog
Dětský rehabilitační stacionář při MNO
Speciální školy při Mn Ostrava

V DRS pracuji společně se svou kolegyní paní Marií Veselou jako speciální pedagog. Přestože jako pedagogové nejsme kmenovými zaměstnanci DRS, pracujeme zde na plný úvazek a můžeme tak s dětmi udržovat každodenní osobní kontakt.

Naše děti jsou vzdělávány podle Rámcového výchovně vzdělávacího programu pro mateřské školy. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. *Jejich naplňování je přizpůsobeno tak, aby maximálně vyhovělo dětem, jejich individuálním potřebám a možností.* Naší snahou je vytvořit každému dítěti optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

S dětmi pracujeme skupinově i individuálně. Ve společných zaměstnáních nebo při každodenně se opakujících ranních rituálech se děti rozvíjí např. po stránce rozumové, jazykové, hudební atd. V individuálních činnostech se program smyslové výchovy, grafomotoriky, práce na PC více přizpůsobuje schopnostem dítěte s ohledem na jeho postižení.

Při naší práci je nezbytné postupovat s vědomím, že naše děti mají jiné osobnostní předpoklady a jsou v obtížnější situaci, kdy mají menší zkušenosti, větší problémy s osamostatňováním a hůře se prosazují. Je proto velmi důležité ponechat dětem při nezbytném usměrňování, zvýšeném dozoru a pomoci dostatek samostatnosti a vlastního rozhodování, poskytovat mu tolik potřebnou pozitivní motivaci. Je nutné zajistit, aby děti s postižením byly od počátku vzdělávání přijímány stejně jako jiné děti a nedostávaly od okolí častěji než ostatní negativní zpětnou vazbu.

Kazuistika

Konkrétně bych vás ráda seznámila s mou prací s dívkou Luckou, která je diagnostikována jako athetoidní forma DMO, projevující se abnormálním tonem svalů - zejména na šiji a trupu s četnými mimovolnými pohyby. Zpravidla se u této formy DMO vyskytují kvalitní rozumové schopnosti.

V DRS pracuji druhým rokem. Na počátku své práce jsem měla velké problémy vymyslet způsob, jak s Luckou pracovat. Nejdříve byla naše spolupráce v individuálních činnostech při grafomotorice velmi obtížná. Vycházeli jsme ze situace, kdy si Lucinka samostatně bez dopomoci udržela na nějakou chvíli štětec, přičemž úchop byl velmi křečovitý a aktivní ruka zcela nekoordinovaná. Pracovaly jsme tedy společně ve všech činnostech, bylo nutné nadlehčovat aktivní ruku, otáčet výkres, odkládat pomůcky- jako barvy, vodu stranou, aby nebyly vylity apod. **V tuto chvíli si Lucka začala uvědomovat, že se práce nedaří a bývala často zklamaná.**

Po určité době, zhruba v únoru 2002 se o něco změnil způsob naší společné práce, kdy jsem svou LHK kopírovala a vedla aktivní –tedy levou ruku Lucky. Pravou rukou jsem fixovala Lucčinu neaktivní ruku k trupu za současného tlaku na levé rameno. Zjistila jsem však, že navrhovaná poloha je pro nás obě příliš komplikovaná, a má minimální efekt.

Nyní o rok později v únoru 2003 pracujeme s dlahou na LHK, fixujeme neaktivní PHK šátkem k trupu a Lucce dopomáhám držet její ruku v předloktí za dlahou.

Při tomto způsobu práce je patrné viditelné zlepšení. Došlo ke zkvalitnění úchopu, fixace PHK výrazně omezila mimovolní pohyby, Lucka cílí pohyb samostatněji a spolupráce je pro nás snadnější. Zlepšila se pozornost a Lucinka je celkově klidnější, **má**

mnohem větší uspokojení z práce, větší pocit samostatnosti a nezávislosti, což je pro nás důležité.

Ráda bych zdůraznila, že tohoto současného výsledku v práci s Luckou bych zřejmě nedocílila bez možnosti úzké spolupráce s pracovníky DRS - zejména fyzioterapeuty a ergoterapeuty.

Závěrem lze tedy říci, že úzká spolupráce pedagoga s odborníky a rodiči umožňuje navrhovat individuální kompenzační pomůcky a polohy, které způsob práce co nejvíce ulehčí a zpříjemní. Ne vždy se vše podaří při prvním pokusu, **každopádně trpělivost a společná snaha přináší viditelné výsledky.**